

PARALLEL HISTORIES

Pedagogische uitwerking

PARALLEL HISTORIES

**Israël - Palestina
Deel I**

Een lange geschiedenis

Israël-Palestina... een lange geschiedenis 4 lestijden, bij voorkeur in blok.			
Basis	Benodigheden	Didactische handeling (Bloom ¹)	LPD's / Sleutelcompetentie/Cesuur ²
ORIËTEREN (vakoverschrijdend?)	Film ' Promises (1u46) (vakoverschrijdend/LBV?) of Creators for change (24m.) Lees suggesties: Mornings in Jenin (S. Abulhawa) A tale of love and darkness (A. Oz.)	Kijk- en luisteropdracht waarbij ze... ... <i>observeren, ervaren en analyseren</i> de moeilijkheden die er zich afspelen tussen de Israël's en de Palestijnen, tot op de dag van vandaag	Historisch bewustzijn: SC 8.4-8.9 of GOI 2014/12 : LPD 48-54 en 63-68 VVKSO 2001/006 V 4, 6, A 1 -3 LPD 6, 13-22 + Attitudes: 23-29 OVSG 6.1 + 24, 27,35, 39-41 Burgerzin: Sc 7.7-8
VOORBEREIDEN (50 min)	Begrippenlijst (bij voorkeur vooraf meegegeven + verwerkingsopdracht) Touchcast (5 min) Inleiding + suggestie google form of OLG /narratief/ bookwidget	Verwerkingsopdracht waarin ze... ... de begrippen <i>doorlopen</i> ... de aangereikte woordenschat in hun historische context <i>verwerken</i> Luisteropdracht + verwerkingsopdracht waarbij ze... ... het concept narratief <i>ervaren</i> via de touchcast ... inzicht <i>verwerven</i> in de rijke geschiedenis van de regio	Historisch bewustzijn: SC 8.4-8.9 of GOI 2014/12 : LPD 48-54 en 63-68 VVKSO 2001/006 V 4, 6, A 1 -3 LPD 6, 13-22 + Attitudes: 23-29 OVSG 6.1 + 24, 27,35, 39-41 Burgerzin: Sc 7.7-8
UITVOEREN (2x 25 min)	Kennismaking en verwerking tegenstellingen (25 min) Werkblad Kijken/luisteren Touchcast Israëlisch/Palestijns narratief. Leerlingen verwoorden de tegenstelling op de sleutelmomenten.(per twee?) Historische kritiek (15min) Afgebakende zoekopdracht binnen aangereikte bronnen via touchcast of pdf Werkblad 2A of 2B (= bronnenkaart) Hoe? klas in twee delen, per narratief. leerlingen bekijken de selectie van bronnen, vanuit hun toegewezen perspectief a.h.v. de bronnenkaart.	Luisteropdracht waarin ze... ...de tegenstellingen <i>onderzoeken, synthetiseren en beschrijven</i> die rond bepaalde sleutelmomenten heersen en <i>verwoorden</i> deze bij de vetgedrukte sleutelmomenten Leesopdracht waarin ze ... de toegewezen bronnen <i>identificeren, analyseren en beoordelen</i> a.d.h.v. de bronnenkaart, op de betekenis, het belang en de betrouwbaarheid.	Historisch bewustzijn: SC 8.4-8.9 of GOI 2014/12 : LPD 48-54 en 63-68 VVKSO 2001/006 V 4, 6, A 1 -3 LPD 6, 13-22 + Attitudes: 23-29 OVSG 6.1 + 24, 27,35, 39-41 Burgerzin: Sc 7.7-8 Nederlands: SC2.1 -2.2 + SC2.5-2.12
REFLECTEREN (50 min)	Smartboard of projector De 3 geselecteerde bronnen (zie werkblad) + eventueel a.h.v. sticky notes + google form	Klasgesprek Klassikale verwerking Lkr projecteert nadien de 3 bronnen en bespreekt ze telkens vanuit elk perspectief. ... <i>synthetiseren, beargumenteren en illustreren</i> hun bevindingen met elkaar en de lkr.	Historisch bewustzijn: SC 8.4-8.9 of GOI 2014/12 : LPD 48-54 en 63-68 VVKSO 2001/006 V 4, 6, A 1 -3 LPD 6, 13-22 + Attitudes: 23-29 OVSG 6.1 + 24, 27,35, 39-41 Burgerzin: Sc 7.7-8 Nederlands: SC2.1 -2.2 + SC2.5-2.12

¹ MOLEIN, I., ROMBOUT, E., e.a. *Herziene taxonomie van Bloom in de klas*, beheersingsniveaus, 2020, 360p. zie [ook overzicht](#)

² opgesteld oktober 2022, op basis van de (voorlopige) cesuurdoelen van de tweede graad, gekoppeld aan de leerplandoelstellingen van de derde graad.

Werkblad 1: Analyse sleutelmomenten

Sleutelmomenten	Het Arabisch/Palestijns narratief	Sleutelmomenten	Het Israëlish narratief
7de eeuw na Christus tot 1516	Vroeg Islamitische veroveringen: creatie van de Filistijnse bond + de Ottomaanse heerschappij	Rond 1000 voor Christus - 4de eeuw na Christus	In ' <i>Eretz Israël</i> ' leven de meerderheid van de Joden, tot de verwoesting van de Heilige Tempel in Jeruzalem door de Romeinen. Gevolg: De joodse diaspora, de Joden wonen voortaan verspreid over de wereld als minderheid in een vreemde omgeving.
1837-67	Tanzimat hervorming in het Ottomaanse rijk	1897	Pogroms (vervolging) op de Joden in o.a. de Pale settlement, in Rusland leidde tot het 1e zionistische wereldcongres. Het doel: De heropbouw van een joods nationale thuis in <i>Eretz Israel</i> .
1917	Balfour verklaring =	1917	Balfour verklaring:
1922	Verdrag van Sèvres: Palestina wordt Brits mandaatgebied	1922	Verdrag van Sèvres: Palestina wordt Brits mandaatgebied
Einde WOII	Europa en Amerika sluiten hun grenzen voor de Joden (Evian conferentie) en duwen hen richting Palestina.	1930 - 1945	Vervolging en genocide op de Europese Joden. De Britten boycotten de Joodse migratie naar Palestina, om Arabische onrust te voorkomen.
1947 en 1948	VN verdelingsplan (resolutie 181)	1947-48	VN verdelingsplan (resolutie 181)
1948-1987	De Arabieren worden verslagen in 1967, 1973 en 1982: Israël bezet de rest van Palestina (Westelijke Jordaanoever met Jeruzalem en de Gazastrook)	1948-1987	De Arabieren worden verslagen in 1967, 1973 en 1982: Israël bezet de rest van Palestina (Westelijke Jordaanoever met Jeruzalem en de Gazastrook) 1978 vredesakkoord met Egypte. De vluchtelingencrisis blijft aanhouden.
1987 - 1993	De 1e intifada (Palestijnse volksopstand)	1987	De 1e intifada (Palestijnse volksopstand)
sinds 1993	De bouw van Joodse nederzettingen = Joodse kolonisatie en bezetting. 2003: er wordt een ' gebouwd = isolatie en concrete opdeling van de Palestijnse bevolking	sinds 1993	De verdere opkomst en groep van Hamas, met als doel de vernietiging van Israël. 2000-2005 de tweede intifada breekt uit. Palestijnse zelfmoordaanslagen. 2003: Israël trekt een ' op. = betere controle van het grondgebied en bescherming van de Israëlishche burgers.

Werkblad 1: Analyse sleutelmomenten_CORR

Sleutelmomenten	Het Arabisch/Palestijns narratief	Sleutelmomenten	Het Israëliisch narratief
7de eeuw na Christus tot 1516	Vroeg Islamitische veroveringen: creatie van de Filistijnse bond + de Ottomaanse heerschappij	Rond 1000 voor Christus - 4de eeuw na Christus	In 'Eretz Israël' leven de meerderheid van de Joden, tot de verwoesting van de Heilige Tempel in Jeruzalem door de Romeinen. Gevolg: De joodse diaspora, de Joden wonen voortaan verspreid over de wereld als minderheid in een vreemde omgeving.
1837-67	Tanzimat hervorming in het Ottomaanse rijk	1897	Pogroms (vervolg) op de Joden in o.a. de Pale settlement, in Rusland leidde tot het 1e zionistische wereldcongres. Het doel: De heropbouw van een joods nationale thuis in <i>Eretz Israel</i> .
1917	Balfour verklaring = Gebroken Britse belofte van een onafhankelijke Arabische staat. De Britten hielpen de vervolgte Oost-Europese Joden om hun eigen staat op te bouwen.	1917	Balfour verklaring: De Britse regering belooft haar steun aan de opbouw van een Joods nationale thuis in Palestina. Gevolg: Joodse migratie naar Palestina groeit.
1922	Verdrag van Sèvres: Palestina wordt Brits mandaatgebied	1922	Verdrag van Sèvres: Palestina wordt Brits mandaatgebied
Einde WOII	Europa en Amerika sluiten hun grenzen voor de Joden (Evian conferentie) en duwen hen richting Palestina.	1930 - 1945	Vervolg en genocide op de Europese Joden. De Britten boycotten de Joodse migratie naar Palestina, om Arabische onrust te voorkomen.
1947 en 1948	VN verdelingsplan (resolutie 181) Door de Shoah, stelt de VN een verdeelplan op, waarbij de Joden de helft van het grondgebied Palestina kregen. Een oorlog brak uit tussen de Palestijnen en de Joden (gesteund door de omliggende Arabische landen) De Israël's verdreven hierbij de helft van de Palestijnse bevolking uit haar huizen. = De Naqba' (de catastrofe)	1947-48	VN verdelingsplan (resolutie 181) De Joden aanvaarden dit plan, de Arabieren verwierpen het. => Er breekt een oorlog uit tegen de naburige arabische landen, die door de Joodse strijdkrachten gewonnen wordt. Zij roepen op 14 mei 1948 de onafhankelijkheid van Israël uit.
1948-1987	De Arabieren worden verslagen in 1967, 1973 en 1982: Israël bezet de rest van Palestina (Westelijke Jordaanoever met Jeruzalem en de Gazastrook)	1948-1987	De Arabieren worden verslagen in 1967, 1973 en 1982: Israël bezet de rest van Palestina (Westelijke Jordaanoever met Jeruzalem en de Gazastrook) 1978 vredesakkoord met Egypte. De vluchtelingencrisis blijft aanhouden.
1987 - 1993	De 1e intifada (Palestijnse volksopstand) Israël tekent de Oslo-akkoorden na internationale druk. = de 1e erkenning van een beperkt mogelijkheid tot zelfbestuur.	1987	De 1e intifada (Palestijnse volksopstand) Oslo akkoorden: in ruil voor veiligheidsgaranties krijgt Palestina zelfbestuur. 1994: vredesverdrag met Jordanië +
sinds 1993	De bouw van Joodse nederzettingen = Joodse kolonisatie en bezetting. 2003: er wordt een scheidingsmuur gebouwd = isolatie en concrete opdeling van de Palestijnse bevolking	sinds 1993	De verdere opkomst en groep van Hamas, met als doel de vernietiging van Israël. 2000-2005 de tweede intifada breekt uit. Palestijnse zelfmoordaanslagen. 2003: Israël trekt een 'veiligheidsmuur' op. = betere controle van het grondgebied en bescherming van de Israëliische burgers.

Werkblad 2A_sleutelmomenten

Sleutelmoment / document	Bewijs voor Palestijnse narratief	Bewijs voor het Israëlische narratief
Balfour declaration	Soort bron: Tijd: Auteur: Inhoud/algemene boodschap: // analyse (belang? betrouwbaarheid? wie zegt wat, waarom?)	Soort bron: Tijd: Auteur: Inhoud/algemene boodschap: // analyse (belang? betrouwbaarheid? wie zegt wat, waarom?)
VN - verdelingsplan (1947)	Soort bron: Tijd: Auteur: Inhoud/algemene boodschap: // analyse (belang? betrouwbaarheid? wie zegt wat, waarom?)	Soort bron: Tijd: Auteur: Inhoud/algemene boodschap: // analyse (belang? betrouwbaarheid? wie zegt wat, waarom?)
1e intifada (1987) Oslo akkoorden (1993)	Soort bron: Tijd: Auteur: Inhoud/algemene boodschap: // analyse (belang? betrouwbaarheid? wie zegt wat, waarom?)	Soort bron: Tijd: Auteur: Inhoud/algemene boodschap: // analyse (belang? betrouwbaarheid? wie zegt wat, waarom?)

Werkblad 2B_sleutelmomenten

Historisch bewijs evalueren						
Sleutelmomenten	Balfour verklaring (1917)		VN Verdelingsplan (1947)		Oslo Akkoorden (1993)	
Narratieven	Palestijns	Israelisch	Palestijns	Israëlish	Palestijns	Israëlish
Type						
Betrouwbaarheid?						
Belang?						
Opmerkingen?						

PARALLEL HISTORIES

Bronnenkaart

Soort bron:

Tijd:

Auteur:

Inhoud/algemene boodschap:

// analyse (belang? betrouwbaarheid? wie zegt wat, waarom?)

// hoe verhoudt deze bron en boodschap zich tot de debatteervraag?

PARALLEL HISTORIES

**Israël - Palestina
Deel II**

1948

1948: Zijn de Joodse gewapende milities verantwoordelijk voor het vluchtelingenprobleem dat ontstond in 1948? 4 lestijden, bij voorkeur in blok.			
Basis	Benodigheden	Didactische handeling (Bloom ³)	LPD's / Sleutelcompetentie/Cesuur ⁴
ORIËTEREN 20 min	Klas (24 lmg) verdelen per narratief: 12/12 Hierin kleine groepjes van max 4 leerlingen maken. Klassikaal: Touchcast ParallelHistories Chromebook/ IPAD voor de leerlingen (oortjes)	Kijk- en luisteropdracht waarbij de leerlingen het momentum van 1948 <i>observeren en ervaren</i> vanuit het Israëlisch en Palestijnse narratief. ... <i>analyseren</i> de narratieven van 1948 ten aanzien van de vraagstelling.	Historisch bewustzijn: SC 8.4-8.9 of GOI 2014/12 : LPD 48-54 en 63-68 VVKSO 2001/006 V 4, 6, A 1 -3 LPD 6, 13-22 + Attitudes: 23-29 OVSG 6.1 + 24, 27,35, 39-41 Burgerzin: Sc 7.7-8
VOORBEREIDEN (80 min)	De leerlingen plaatsen zich in de groepjes, op eilandjes. Debatteervraag op bord Per groepje: - de bronnen volgens narratief (YES - NO) - het argumentatieschema - de bronnenkaart - 1 chromebook om de touchcast te hernemen - 1 smartphone om de QRs te scannen	Verwerkingsopdracht waarin ze... ... de bronnen <i>doorlopen en analyseren volgens historische kritiek (zie bronnenkaart)</i> ... de bronnen <i>selecteren</i> om hun argumentatie op te bouwen (argumentatieschema) Schrijfoopdracht waarin ze ... de bronnen <i>verwerken tot een coherente argumentatie</i> (argumentatieschema) -> de leerkracht ondersteunt en duwt de argumentatieschema's	Historisch bewustzijn: SC 8.4-8.9 of GOI 2014/12 : LPD 48-54 en 63-68 VVKSO 2001/006 V 4, 6, A 1 -3 LPD 6, 13-22 + Attitudes: 23-29 OVSG 6.1 + 24, 27,35, 39-41 Burgerzin: Sc 7.7-8
UITVOEREN (75 min)	Voorbereiding debat in kleine groepjes (15) verbeterde argumentatieschema's - uitgeschreven + bronnenmateriaal Debat ⁵ : 2 groepen tegenover elkaar. (12/12) of 2 x 2 debatten (6/6 en 6/6) mogelijkheid tot peerevaluatie. leerkracht als moderator. + eventueel collega's als extra feedback.	Oefenmoment De leerlingen <i>oefenen</i> verbaal onderling hun argumentatie binnen de narratieve groep. Spreek -en luisteropdracht , waarin ze ... de door hun opgebouwde argumentatie <i>verwoorden</i> aan de andere groep. ... de anderen <i>kennismaken</i> met de argumentatielijnen van het andere narratief. ... <i>beredeneren</i> of de argumentatie sterk is opgebouwd. ... <i>reageren op en kritiek kunnen uitoefenen op</i> de argumentatie van de tegenpartij.	Historisch bewustzijn: SC 8.4-8.9 of GOI 2014/12 : LPD 48-54 en 63-68 VVKSO 2001/006 V 4, 6, A 1 -3 LPD 6, 13-22 + Attitudes: 23-29 OVSG 6.1 + 24, 27,35, 39-41 Burgerzin: Sc 7.7-8 Nederlands: SC2.1 -2.2 + SC2.5-2.12
REFLECTEREN (25 min)	Smartboard of projector + klasgesprek over (eventueel a.d.h.v. sticky notes) - ervaren moeilijkheden - debatteer skillz. - inhoud conflict + google form	Klasgesprek waarin ze... ... <i>reflecteren</i> over de ervaren moeilijkheden ... <i>kennismaken</i> met de moeilijkheden van anderen ... <i>reflecteren en synthetiseren</i> over de debatvraag.	Historisch bewustzijn: SC 8.4-8.9 of GOI 2014/12 : LPD 48-54 en 63-68 VVKSO 2001/006 V 4, 6, A 1 -3 LPD 6, 13-22 + Attitudes: 23-29 OVSG 6.1 + 24, 27,35, 39-41 Burgerzin: Sc 7.7-8 Nederlands: SC2.1 -2.2 + SC2.5-2.12

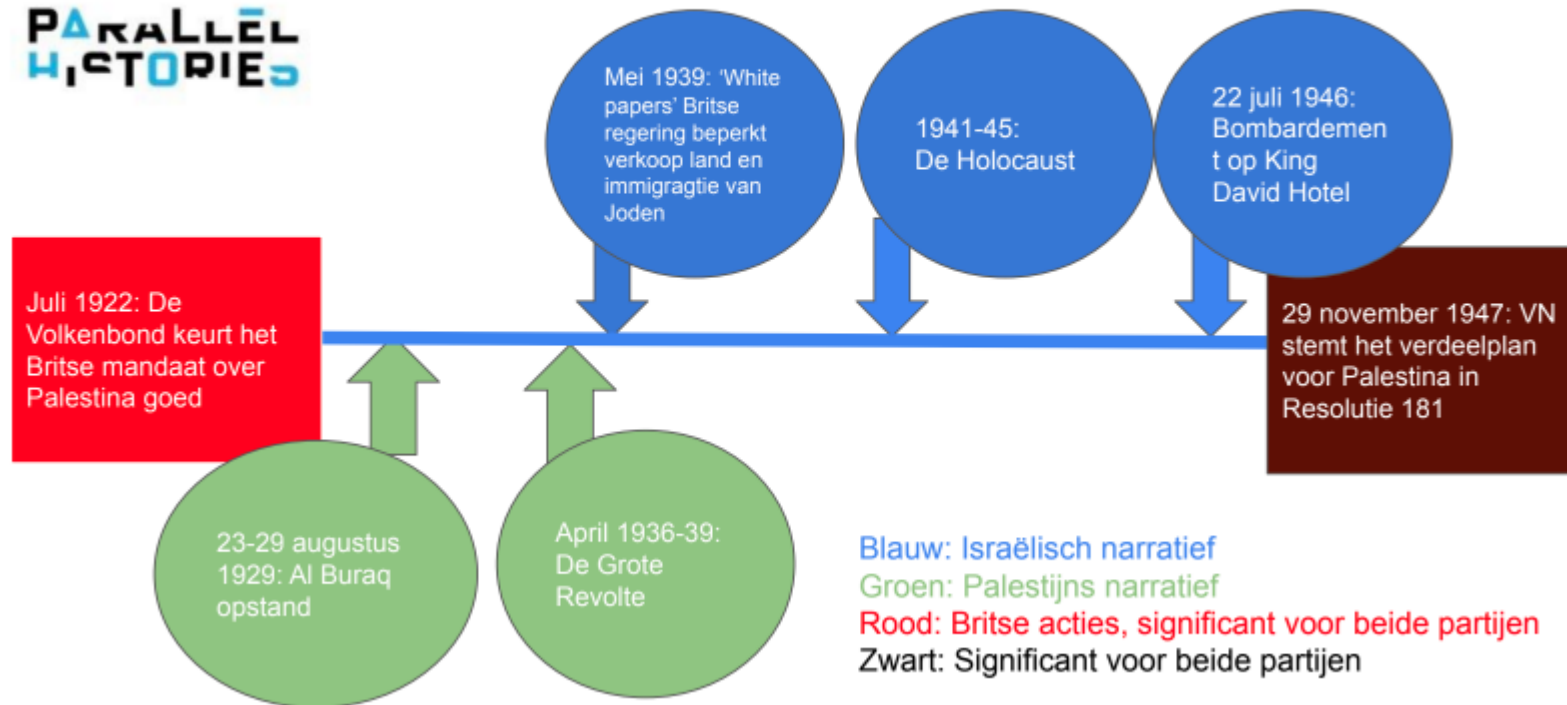
³ MOLEIN, I., ROMBOUT, E., e.a. *Herziene taxonomie van Bloom in de klas*, beheersingsniveaus, 2020, 360p. zie [ook overzicht](#)

⁴ Opgesteld oktober 2022, op basis van de (voorlopige) cesuurdelen van de tweede graad, gekoppeld aan de leerplandoelstellingen van de derde graad.

⁵ Hierbij de mogelijkheid om aan te sluiten bij de online debatten, zie website: ParallelHistories

Zijn de Joodse milities verantwoordelijk voor het ontstaan van het Palestijnse vluchtelingenprobleem in 1948?

PARALLEL
HISTORIES

PARALLEL HISTORIES

Bronnenkaart

Soort bron:

Tijd:

Auteur:

Inhoud/algemene boodschap:

// analyse (belang? betrouwbaarheid? wie zegt wat, waarom?)

// hoe verhoudt deze bron en boodschap zich tot de debatteervraag?

Zijn de Joodse milities verantwoordelijk voor het ontstaan van de Palestijnse vluchtelingenstroom in 1948?

Beargumenteer je JA of NEE?

Welke bron?

Welke **STELLING** kan je maken, wanneer je je baseert op dit bewijsmateriaal?

Welk BEWIJS kan je afleiden uit de bron om
jouw statement te onderbouwen?
(Citaat/statistiek?)

Hoe ga je het belang van jouw stelling UITLEGGEN? Hoe zal je het andere team overtuigen dat dit een sterk argument is?

Welke bron?

Welke **STELLING** kan je maken, wanneer je je baseert op dit bewijsmateriaal?

Welk BEWIJS kan je afleiden uit de bron om
jouw statement te onderbouwen?
(Citaat/statistiek?)

Hoe ga je het belang van jouw stelling UITLEGGEN? Hoe zal je het andere team overtuigen dat dit een sterk argument is?

Schrijf hier je openingsverklaring uit, maak extra notities om jouw argumenten te onderbouwen.

[illegible]

Didactische verantwoording: pedagogische koppeling aan de sleutelcompetenties in Vlaanderen. ⁶

Deze lessenreeks kan mits een grondige begeleiding is aangeboden worden binnen de doorstroom-, dubbele en arbeidsfinaliteit, zowel in de klas als binnen afstandsonderwijs. Alle sleutelcompetenties hieronder komen in de lessenreeks aan grondig aan bod, mits u de aanbevolen lestijden respecteert. Het is zinvol om in samenwerking te gaan met de vakken afzonderlijk en in te richten als vakoverschrijdend project. (burgerschap, geschiedenis (PAV) en Nederlands of CLIL Engels of Frans)

Sleutelcompetentie burgerschap (7)	
7.7	<i>het evalueren van de presentatie, de context, de betrouwbaarheid, de representativiteit en de bruikbaarheid van historische bronnen in het licht van een historische vraag.</i>
7.8	<i>het beoordelen van informatie in historische bronnen met inbegrip van gelijkenissen en verschillen hierin tussen historische bronnen, in het licht van een historische vraag en rekening houdend met de reflectie over die bronnen.</i>

Sleutelcompetentie Historisch bewustzijn (8)	
8.4	<i>het evalueren van de presentatie, de context, de betrouwbaarheid, de representativiteit en de bruikbaarheid van historische bronnen in het licht van een historische vraag.</i>
8.5	<i>het beoordelen van informatie in historische bronnen met inbegrip van gelijkenissen en verschillen hierin tussen historische bronnen, in het licht van een historische vraag en rekening houdend met de reflectie over die bronnen.</i>
8.7	<i>het construeren, op beargumenteerde wijze, van historische beeldvorming vanuit een historische vraag aan de hand van historische bronnen.</i>
8.9	<i>het analyseren van de invloed van standplaatsgebondenheid op historische beeldvorming.</i>

⁶ opgesteld oktober 2022, op basis van de (voorlopige) cesuurdoelen van de tweede graad.

Sleutelcompetentie Nederlands (2) Lees-, luister-, schrijf- en spreekvaardigheden	
2.1	<i>De leerlingen zijn gemotiveerd voor taal m.i.v. cultuur, lezen, spreken, interactie, schrijven, luisteren en inzicht in het taalsysteem.</i>
2.2	<i>De leerlingen beleven plezier aan taal m.i.v. cultuur, lezen, spreken, interactie, schrijven, luisteren en inzicht in het taalsysteem.</i>
2.5	<i>De leerlingen selecteren relevante informatie in geschreven en gesproken teksten in functie van doelgerichte informatieverwerking en communicatie.</i>
2.6	<i>De leerlingen beoordelen informatie in gesproken en geschreven teksten op betrouwbaarheid, correctheid en bruikbaarheid in functie van doelgerichte informatieverwerking en communicatie.</i>
2.7	<i>De leerlingen nemen notities bij het lezen en beluisteren van teksten in functie van doelgerichte informatieverwerking en communicatie.</i>
2.8	<i>De leerlingen vatten een geschreven tekst schriftelijk samen in functie van doelgerichte informatieverwerking en communicatie.</i>
2.9	<i>De leerlingen produceren schriftelijke en mondelinge teksten in functie van doelgerichte communicatie</i>
2.10	<i>De leerlingen drukken zich op een creatieve manier uit.</i>
2.11	<i>De leerlingen nemen deel aan schriftelijke en mondelinge interactie in functie van doelgerichte communicatie.</i>
2.12	<i>De leerlingen gebruiken het inzicht in de regels en kenmerken van het Standaardnederlands als taalsysteem ter ondersteuning van doelgerichte informatieverwerking en communicatie.</i>

Sleutelcompetentie andere talen (3) Lees-, luister-, schrijf- en spreekvaardigheden	
3.1	<i>De leerlingen zijn gemotiveerd voor taal m.i.v. cultuur, lezen, spreken, interactie, schrijven, luisteren en inzicht in het taalsysteem.</i>
3.2	<i>De leerlingen beleven plezier aan taal m.i.v. cultuur, lezen, spreken, interactie, schrijven, luisteren en inzicht in het taalsysteem.</i>
3.3	<i>De leerlingen ontwikkelen durf om te communiceren</i>
3.5	<i>De leerlingen bepalen wat de hoofdgedachte en de hoofdpunten zijn in geschreven en gesproken teksten in functie van doelgerichte communicatie.</i>
3.6	<i>De leerlingen selecteren relevante informatie in geschreven en gesproken teksten in functie van doelgerichte communicatie.</i>
3.7	<i>De leerlingen produceren schriftelijke en mondelinge teksten in functie van doelgerichte communicatie</i>
3.8	<i>De leerlingen nemen deel aan schriftelijke en mondelinge interactie in functie van doelgerichte communicatie.</i>